

Αθήνα, 9 Ιανουαρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

ΘΕΜΑ: «Προβλήματα σχεδιασμού και εφαρμογής στη Δράση Μείωσης αποτυπώματος άνθρακα σε αρόσιμες καλλιέργειες».

Έντονες αντιδράσεις και σοβαρούς προβληματισμούς έχει προκαλέσει στους παραγωγούς η προδημοσίευση της πρόσκλησης της γεωργοπεριβαλλοντικής - κλιματικής δράσης Π3-70-5.1 «Μείωση αποτυπώματος άνθρακα σε αρόσιμες καλλιέργειες» του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής της Ελλάδας (ΣΣ ΚΑΠ) 2023-2027, η οποία αφορά την ενίσχυση των ενεργών γεωργών με αρόσιμες καλλιέργειες βαμβάκι, βιομηχανική τομάτα και κινόα προκειμένου να μειωθούν οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου.

Ωστόσο, ο σχεδιασμός της Δράσης αποδεικνύεται προβληματικός και εμφανίζει σοβαρές αδυναμίες εφαρμογής. Ειδικότερα, σχετικά με την τιμή βάσης του αποτυπώματος άνθρακα, αναφέρεται ότι «*ως Μονάδα τιμής βάσης του αποτυπώματος άνθρακα είναι το ένα (1) kg CO₂ eq/ha ή το ένα (1) kg CO₂ eq/tn παραγόμενου προϊόντος και οι δικαιούχοι θα έχουν τη ευχέρεια να επιλέξουν μια από τις δύο μονάδες*». Αυτή η δυνατότητα επιλογής της Μονάδας τιμής βάσης του αποτυπώματος άνθρακα μεταξύ του ενός (1) kg CO₂ eq/ha ή το ενός (1) kg CO₂ eq/tn παραγόμενου προϊόντος, δημιουργεί σοβαρά ζητήματα εφαρμογής της Δράσης.. Συγκεκριμένα, στην περίπτωση επιλογής της μονάδας τιμής ανά εκτάριο οι παραγωγοί αποδεσμεύονται από την υποχρέωση παραγωγής ακόμη και ελαχίστων ποσοτήτων προϊόντων και ενισχύονται αποκλειστικά για την μείωση των εισροών στις καλλιέργειες με βάση την έκτασή τους, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η ποσότητα του παραγόμενου προϊόντος και χωρίς να πλέον να διασφαλίζεται η ουσιαστική και μετρήσιμη μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος της συνολικής αγροτικής παραγωγής.

Επίσης, για τον ορισμό των κριτηρίων επιλεξιμότητας δεν έχουν ληφθεί υπόψη βασικά σημεία της παραγωγής των αγροτικών προϊόντων καθώς οι δικαιούχοι υποχρεούνται να καλλιεργούν τα ενταγμένα αγροτεμάχια με την ίδια καλλιέργεια για τέσσερα (4) χρόνια (ένα το έτος αναφοράς και τρία κατά τη διάρκεια του προγράμματος).

Δεδομένου ότι σύμφωνα με τα πρότυπα Καλής Γεωργικής και Περιβαλλοντικής Κατάστασης (ΚΓΠΚ) για την αειφορική διαχείριση των εδαφών η αμειψισπορά είναι υποχρεωτική, η τετραετής δέσμευση μονοκαλλιέργειας των αγροτεμαχίων όχι μόνο αντίκειται στα Ευρωπαϊκά πρότυπα αλλά οδηγεί υποχρεωτικά και στην παραγωγή μειωμένων ποσοτήτων αγροτικών προϊόντων.

Επιπλέον, εκτός του ότι οι δικαιούχοι δεσμεύονται να διατηρήσουν καθ' όλη τη διάρκεια εφαρμογής του προγράμματος το σύνολο της έκτασης με την εντασόμενη καλλιέργεια και τα αγροτεμάχια που θα ενταχθούν στη συγκεκριμένη δράση κινδυνεύουν να αποκλειστούν από άλλα οικολογικά σχήματα και αγροπεριβαλλοντικά μέτρα, σε περίπτωση όπου κατά τη διάρκεια των δεσμεύσεων αυξηθούν οι εκτάσεις με την επιλέξιμη καλλιέργεια, τότε υποχρεούνται να τηρούν τις ίδιες γεωργικές πρακτικές για το σύνολο της έκτασης της επιλέξιμης καλλιέργειας, χωρίς όμως επιπλέον ενίσχυση.

Παράλληλα, προβλέπεται η δέσμευση για «*Την Ετήσια έκθεση αποτελέσματος μέτρησης του αποτυπώματος άνθρακα για όλα τα έτη εφαρμογής και με έτος αναφοράς (2025) με βάση το αντίστοιχο λογισμικό*», ενώ είναι ανύπαρκτο ένα ολοκληρωμένο ψηφιακό εργαλείο με όλα τα δεδομένα των αγροτεμαχίων προσαρμοσμένων στην Ελληνική πραγματικότητα.

Πρόσθετα, στις καλλιεργητικές πρακτικές μείωσης του αποτυπώματος άνθρακα προτείνεται η πρακτική της χλωρής λίπανσης και η χρήση λιπασμάτων με παρεμποδιστές, πρακτικές οι οποίες απαιτούν ιδιαίτερα αυξημένο κόστος το οποίο ξεπερνά ακόμη και το ύψος της ενίσχυσης.

Επειδή το κόστος υλοποίησης των δεσμεύσεων του προγράμματος (Γεωργικός Σύμβουλος, Ψηφιακή Εφαρμογή, καλλιεργητικές πρακτικές κλπ) είναι ιδιαίτερα αυξημένο και σε πολλές περιπτώσεις ξεπερνά ακόμη και τα ύψος της ενίσχυσης, λειτουργεί αποτρεπτικά για την συμμετοχή των παραγωγών.

Επειδή το θεσμικό και τεχνικό πλαίσιο της Δράσης χαρακτηρίζεται από έλλειψη σαφών και πρακτικά εφαρμόσιμων τρόπων πιστοποίησης της μείωσης εκπομπών άνθρακα, αντιφατικές απαιτήσεις και ενέχει τον κίνδυνο αποκλεισμού των ενταγμένων αγροτεμαχίων από άλλα οικολογικά και αγροπεριβαλλοντικά μέτρα.

Επειδή οι παραγωγοί χρειάζονται σαφείς, εφαρμόσιμες και ενισχυτικές πολιτικές για να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις νέες περιβαλλοντικές απαιτήσεις.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

- 1. Προτίθεται να τροποποιήσει τις προδιαγραφές της Δράσης ώστε να καταστεί ρεαλιστική, τεχνικά εφαρμόσιμη και συμβατή με άλλα μέτρα της ΚΑΠ;**

2. Σε ποιες ενέργειες προτίθεται να προβεί για τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου, αξιόπιστου και λειτουργικού ψηφιακού εργαλείου, προσαρμοσμένου στα δεδομένα και τις ιδιαιτερότητες της ελληνικής γεωργίας προκειμένου να διασφαλιστεί η αξιόπιστη και αντικειμενική πιστοποίηση της μείωσης του αποτυπώματος άνθρακα;

Ο ερωτών Βουλευτής

Κόκκαλης Βασίλειος